

Kmpost

jaro 2025

VELKÁ BRIGÁDA

V SOBOTU 26. 4. 2025 OD 10:00 DO 13:00
V AREÁLU ŠKOLY

- > PŘIJĎTE! - ROZHÝBÁTE SVÁ PO ZIMĚ ZLENIVĚLÁ TĚLA A JEŠTĚ UDĚLÁTE NĚCO UŽITEČNÉHO PRO SEBE A PRO ŠKOLU.
- > VÍTÁNA JE POMOC RODIČŮ I PŘINESENÍ VLASTNÍHO NÁŘADÍ ČI ROSTLIN.
- > BUDEME HRABAT, PLÍT A SÁZET.
- > BRIGÁDU ZAKONČÍME U OHÝNKU - OPÉKÁNÍM BUŘTŮ.

NAHLASTE SVOU ÚČAST, PROSÍM, CO
NEJDŘÍVE MGR. PAVLÁTOVÉ, PH.D.

DĚKUJEME, EKOTÝM BGB

JARNÍ TIPY NA ZAHÁJENÍ TURISTICKÉ SEZÓNY 2025

Jako každý rok začíná i letos na jaře nová sezóna návštěv těch nejhezkejších budov. Tento rok můžete státní zámky, hrady a další kulturní památky navštívit již od soboty 5. dubna 2025. Ať už vyrazíte kamkoliv, máme pro vás pár tipů na krásný jarní výlet v našem okolí.

Zámek Velké Březno

Zámek Velké Březno patří mezi nejmladší a nejmenší zámky u nás, ale přesto vás uchvátí nádherným přírodním anglickým parkem. K tomuto zámku se také vztahuje jedna velká zajímavost, pobývala tu totiž vnučka zakladatele zámku Žofie Chotková, což byla manželka habsburského následníka trůnu Ferdinanda d'Este, kterým se stal osudným známý sarajevský atentát. Několik let byl zámek i dětským domovem. Postupně tu pobývaly i jiné instituce, ale více se dozvíte až na samotné prohlídce zámku.

Zřícenina hradu Kalich

Pro velké milovníky období husitů tu máme tip na gotické hradní sídlo vybudované Janem Žižkou z Trocnova, které se nachází mezi Ústím nad Labem a Litoměřicemi. Tento hrad býval opěrným bodem husitů. Dnes už tu hrad nenajdete, ale přesto můžete nádherně vidět vrcholy Českého středohoří.

Vlakem tak trochu jinak – Zubrnický motoráček, Podkrušnohorský motoráček a Švestková dráha

Na výlet nemusíte jezdit jenom autem, můžete vyzkoušet dobrodružné vyjížďky vlakem a kochat se přírodou. Zubrnickým motoráčkem se můžete dostat ze Zubnic až do Ústí nad Labem. Podkrušnohorským motoráčkem neboli Koží dráhou, se můžete svést rovnou z Krupky až do Děčína. Pojedete v lese, přes malé vesničky v našem kraji a Švestková dráha vás vezme na ty nejlepší místa v Českém středohoří, protože jede z Mostu až do Litoměřic.

Zámek Jezeří

Tento rozlehlý barokní zámek můžete najít kousek od Chomutova, který se nachází až absurdně blízko hnědouhelné pánve. V minulosti navštěvoval tento zámek i německý spisovatel a básník J.W. Goethe, vzniklo tu i divadlo a konaly se tu také různé kulturní a společenské události. Byla tu také květinová zahrada a kolem zámku udržovaný anglický park.

Vyhlídková věž Růženka

Vyhlídková věž Růženka se nachází u Hřenska u Děčína. Tato nízká rozhledna, která je 6,5 metrů vysoká, nabízí návštěvníkům krásný výhled na celé Českosaské Švýcarsko. Rozhledna je na Pastvením vrchu, kudy vede i naučná stezka.

Než vyrazíte na výlet, nejdříve se raději podívejte na otevírací dobu dané památky, popř. jízdní řád, abyste ze změny nebyli nemile překvapeni 😊.

Maturitní ples

Letošní maturitní ples se konal 22. února. Po delší době proběhl ples obou tříd dohromady, tudíž využili prostor Krušnohorského divadla v Teplicích. Letošním tématem byly pohádky od společnosti Disney a v tomto duchu probíhalo i předtančení, které si studenti sami připravovali. Stejně tak se postarali i o organizaci tomboly a propagaci plesu samotného, která byla úspěšná vzhledem k rychlosti vyprodání lístků. Na přípravách se podílela najatá firma, která maturantům pomáhala s organizací a oni si mohli bezstarostně užít svůj večer.

Při vstupu do divadla čekalo hosty milé (a hlasité) přivítání samotnými maturanty připravenými v pohádkových kostýmech. Následovalo předtančení a šerpování ve velkém sále divadla. Výhodou tohoto prostoru bylo, že opravdu každý host viděl. Některým návštěvníkům ale nevyhovovalo pravidlo divadla o zákazu konzumace jídla a pití v sále. Po šerpování se program přesunul do ostatních prostor divadla, kde probíhal první tanec s rodiči, tombola a další zábava.

Přes pečlivou organizaci celého plesu došlo k malé nepříjemnosti ohledně šerp. Jedna z maturantek neobdržela šerpu se svým jménem. Nutno podotknout, že celkový dojem plesu tato drobnost neovlivnila a je jen další zkušeností pro následující ročníky maturantů.

Za časopis Kompost přejeme maturantům úspěšné maturitní zkoušky!

Návštěva jaderného reaktoru

Dne 24.3. jsme s mojí třídou 4.A4 a oktávou navštívili jaderný reaktor na fakultě ČVUT v Praze. I přes malý časový skluz jsme všichni včas dorazili a velmi zajímavá exkurze mohla začít.

Nejdříve jsme obdrželi informace o bezpečnosti, abychom nijak neohrozili chod reaktoru. Každý si musel obléknout žlutý ochranný plášť a návleky, abychom předešli možné kontaminaci. Pro větší jistotu někteří dostali i kapesní dozimetr.

Co je to dozimetr? Dozimetr je zařízení, které měří dávky ionizujícího záření, tím pádem množství radiace kolem vás.

Co je to vůbec jaderný reaktor? Jaderný reaktor je zařízení, které slouží k řízení štěpné reakci jaderného paliva, nejčastěji izotopů uranu. Tato reakce uvolňuje velké množství tepla, které se následně využívá především k výrobě elektrické energie.

- Jaké znáte izotopy uranu? -

Reaktor, který jsme měli možnost vidět, není tak velký, jak si možná myslíte. Je to totiž jen školní reaktor, který pomáhá studentům jaderné fyziky lépe porozumět principům jaderného štěpení a výroby energie. Pro porovnání a lepší představu – jaderná elektrárna Dukovany má reaktor s výkonem 2 000 MW, zatímco tento školní reaktor má běžný výkon jen 100 W.

Hned na začátku exkurze jsme se dozvěděli základní informace o fungování reaktoru. Mohli jsme si i prohlédnout některé součástky – kovovou tyč, do které se vkládá uran, dokonce i kusy grafitu a olova. Překvapilo nás, že kusy olova vypadají jako nějaké puzzle, dokonale do sebe zapadají. Je to z toho důvodu, aby mezi kusy nevznikla žádná skulinka, kterou by mohlo prostoupit radioaktivní záření.

Poté jsme vystoupali do druhého patra, přímo na vrchol reaktoru. Mohli jsme nahlédnout přímo dovnitř, což bylo velmi zajímavé. Reaktor byl vlastně 4 metry vysoká nádoba, která byla celá naplněna vodou. Uprostřed jsme mohli vidět již zmíněné tyče s uranem zasunuté do mřížky, aby se nehýbaly. Dále jsme mohli vidět moderovací tyče – díky jejich mírnému pohybu můžeme ovládat výkon reaktoru. A samozřejmě nejdůležitější část reaktoru, kterou jsou bezpečnostní tyče. A proč jsou nejdůležitější? Kdyby se něco pokazilo, tyče se velkou rychlostí spustí a okamžitě zastaví chod reaktoru.

Na konci exkurze jsme navštívili takzvaný velín – místo, odkud se vše ovládá a kontroluje. Člověk ovládající reaktor musí mít opravdu velké znalosti a velmi často podstupuje náročné psychotesty. Na základě příkazů přes počítač ovládá pozici moderovacích tyčí, tím pádem i výkon reaktoru. Má obrovskou zodpovědnost, protože musí být schopen předejít a zamezit katastrofě.

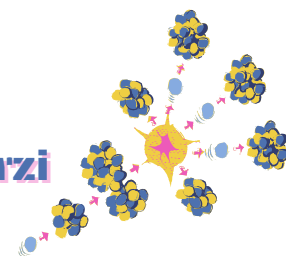
-Víte o nějaké katastrofě spojené s jadernou elektrárnou? -

-Chtěli byste také někdy navštívit jaderný reaktor? -

Exkurze se nám moc líbila a jsme vděční za tuto jedinečnou příležitost. 😊

Nela Heinzlová, 4.A4

Rozhovor s Matyášem Sehnalem o exkurzi

Ahoj Maty, mohla bych mít na tebe pár otázek ohledně exkurze na jaderný reaktor?

- Ahoj Lucí, samozřejmě že mohla.

Kde přesně se exkurze konala a jak dlouho trvala?

- Exkurze se konala na ČVUT na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské v areálu Trója a trvala 2 hodiny.

Jaký byl program exkurze? Co všechno jste viděli?

- První jsme se šli podívat na reaktor zespodu, kde jsme dostali do ruky například ukázky palivových souborů, olověného stínění nebo absorpčních cihel a byl nám vysvětlen princip fungování jaderného reaktoru. Poté jsme se přesunuli nad reaktor samotný, kde jsme díky jeho konstrukci mohli vidět přímo mezi palivové soubory do aktivní zóny, a nakonec jsme se přesunuli do kontrolní místnosti, kde nám byla demonstrována změna výkonu reaktoru a jeho následné vypnutí

Kdo vás provázel? Byli to nějakí studenti či zaměstnanci?

- Myslím si, že s námi byl celou dobu student, ale v kontrolní místnosti byl operátor, tudíž zaměstnanec.

Jak jaderná elektrárna vlastně funguje? Dokázali vám to tam dobře vysvětlit?

- Jaderná elektrárna funguje tak, že rozbíjí malé částice uranu a tím uvolňuje obrovské množství tepla. To teplo ohřívá vodu, která se změní v páru. Pára roztáčí turbínu, která pohání generátor a ten vyrábí elektřinu. Pak se pára ochladí, změní zpět na vodu a proces se opakuje.

Jak se v jaderném reaktoru zajišťuje bezpečnost? Mluvílo se o haváriích, jako byla ta v Černobylu nebo Fukušimě?

- Tento jaderný reaktor je výzkumný s maximálním výkonem 500w, kdežto reaktor v jaderné elektrárně v Černobylu byl instalovaný na výkon 3200 milionů wattů, takže o bezpečnost tohoto reaktoru není pochyb. Jeho velkou výhodou je, že nemá chladicí okruhy, ale pouze jeden zhruba 5 metrů vysoký chladicí bazén, který slouží zároveň jako moderátor a jsou instalovány různé bezpečnostní systémy, které upozorní operátora na případné odchylky od bezpečného provozu.

Co tě na exkurzi nejvíc zaujalo nebo překvapilo? A co tě naopak zklamalo nebo jsi čekal, že to bude jiné?

- Tak na exkurzi bylo určitě zajímavé to, že jsme se mohli podívat do aktivní zóny běžícího jaderného reaktoru, což například v jaderné elektrárně není možné z důvodu uzavřeného systému a velmi vysokého výkonu.

Změnil se po návštěvě tvůj pohled na jadernou energii? Myslíš, že je to dobrý zdroj energie?

- Tak můj názor to nezměnilo. Já odjakživa považuji jadernou energii za velmi bezpečnou a hlavně efektivní.

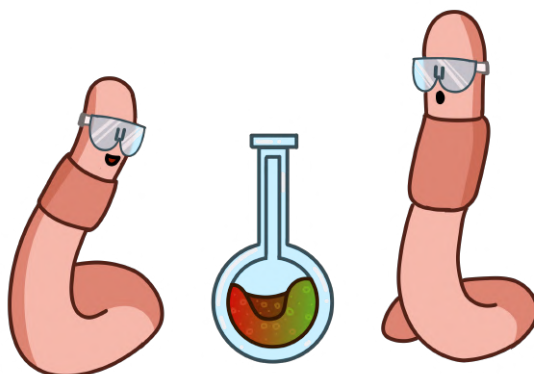
Byly tam nějaké přísné bezpečnostní předpisy, které jste museli dodržovat?

- Při vstupu jsme si museli obléknout pláště a vzít si návleky na boty a projít bezpečnostním rámem na kontrolu radiace a při výstupu jsme museli stoupnout celí do speciálního osobního dozimetru, který nám zkontroloval hlavně zda nejsme kontaminovaní na ruce a na botách.

Měl jsi možnost mluvit s někým, kdo zde pracuje? Co ti o své práci řekl?

- Ano, měli jsme možnost promluvit si přímo s operátorem jaderného reaktoru, který nám vysvětlil, jak se mění výkon reaktoru a co všechno je potřeba, abyste se mohli stát operátorem jaderného reaktoru. Jinak nám řekl, že je to práce docela zajímavá narozdíl od práce v jaderné elektrárně, kde máte mnohem omezenější možnosti práce a je dobře placená.

Lucunka

29. ročník celonárodní veřejné sbírky

Český den proti rakovině

KDE: BG, ZŠ a MŠ Bohosudov

- pro veřejnost na vrátnici školy od 10:00 do 14:00 a různě po městě
- studenti naší školy ve třídách

PŘÍSPĚVEK: dobrovolný (minimální hodnota 20 Kč)

bgzš
BOHOSUDOV

35 let 1990-2025 **Liga proti
rakovině Praha**

14. 5. 2025

www.cdpr.cz www.lpr.cz

Získat **e-kytičku** můžete odesláním dárčovské SMS ve tvaru **DMS KVET 30** nebo **DMS KVET 60** nebo **DMS KVET 90** nebo **DMS KVET 190** na číslo 87 777. Cena DMS je 30, 60, 90, 190 Kč. Více na www.darcovskasms.cz.
Děkujeme také za dary na sbírkový účet č. 6500065/0300.

Příspěť můžete
také QR platbou:

Generální partner:

Hlavní partner:

Hlavní mediální partneři:

Mediální partneři:

IT partner:

Poděkování dalším partnerům a spolupracovníkům:

Bluetech, s. r. o. • Česká rada dětí a mládeže • Český červený kříž • Český svaz žen
Model Obaly, a. s. • Monitora media, s. r. o. • Prosaz, z. ú. • Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
Soleta Signum, s. r. o. • Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

Partneři:

Organizátor:

Kampaň obyčejného hrdinství

V týdnu od 21. 4. - 27. 4. 2025 se naše škola zapojuje do Kampaně obyčejného hrdinství, kterou pořádá Ekoškola. V tomto týdnu tedy mohou žáci, učitelé či celé jejich rodiny přispět k lepšímu světu!

Co pro to udělat? Stačí si stáhnout deník, vybrat výzvy, na které si troufáte (můžete si klidně vybrat jen jednu výzvu) a zapisovat je velmi jednoduše do deníku (nezapomeňte informace vždy uložit).

Deník (dokument označte svým jménem) po skončení výzvy co nejdříve (nejlépe ještě v neděli nebo v pondělí 28. 4.) pošlete mailem nebo přes bakaláře své třídní učitelce nebo učiteli. Děkuji za součinnost a těším se na vaše výsledky.

EM talk s Rudolfem II.

Ema: Dámy a pánové, vítejte u dalšího dílu vašeho oblíbeného EM talk. Dnes s velice důležitým panovníkem naší historie, z přelomu 16. až 17. století, Rudou II.

Ruda: Omluvte mne, ale já jsem vážený Rudolf II. Habsburský, 3. na trůně.

E: Pardon, jeden z nejosvícenějších panovníků všech dob! A odkud vůbec, vážený Rudolfe II. Habsburský, pocházíte?

R: Konečně trochu respektu. Pocházím z Vídně, ale nesnášel jsem to tam. Stejně tak jako v tom Španělsku, kam mě poslali na "správnou výchovu". Chtěli jen, abych byl tradiční katolík, jako má matka španělská princezna a můj otec Maxmilián II. No, tak aspoň jsem se tam naučil 5 jazyků a začal objevovat krásy moderního umění.

E: Vejtaho. No, ale jak jste skončil v Praze?

R: Chtěl jsem se dostat co nejdál od rodiny – teda, ehm, měl jsem strach z osmanské expanze. Turci se až moc blížili k Vídni. A divíte se mi? Praha je tak krásné město!

E: Vy máte rád moderní umění? To se vám jako fakt líbí ten banán přilepený k plátnu?

R: CO – S dovolením, má sbírka se skládá pouze z nejlepších kousků, mám na ni speciální barák s téměř 3000 různými obrazy, sochami a dary. Ale velice podporuji i vědu!

E: Myslíte chemiky?

R: Za mých dob to byli alchymisté, podporuji ty nejdůležitější projekty, jako kámen mudrců, černou magii či výrobu zlata z rtuti! Jeden z mých oblíbenců je přírodovědec John Dee.

E: Omg, já miluju piráty z Karibiku!

R: No to tedy nevím, co má být, já žádný piráty nepodporoval! Někteří z mých lidí dokonce zastávali teorii, že se Země točí kolem Slunce! Zjistili to protestanti tak tady je důkaz, že mi na víře opravdu nezáleželo.

E: Vy tady básníte o Vašich vědcích, ale co takhle dáááámy? Hmmmmmm?

R: Ach, ženy. Krásná stvoření, jak jejich obrys těla, tak jejich povahy, jejich slova rozplývající se mi na jazyku. Taková pocta být v přítomnosti ženy.

E: Vaše manželka je určitě velice šťastná.

R: Moje-? Nikdy jsem se neoženil, ani dědice nezplodil (pokud tedy nemluvíme o nemanželských).

E: To většinou není dobrá vizitka pro vladaře. Co na to Vaše rodina?

R: Samozřejmě, že zuřili! Ale nemají právo se proti mně štvát, já tuto zemi vedl přes 30 let v míru a pokoji.

E: Což je něco, co chybělo ve Vašem osobním životě, že ano?

R:...Zdědil jsem depresivní poruchu. Dnes by mě odborníci popsali jako maniodepresivního jedince.

E: Muselo být těžké vládnout s takovou zátěží.

R: Nejen vládnout, žít. Do mého životopisu se dostal i pokus o sebevraždu.

E: Vaše rodina na to asi moc ohled nebrala, když proti Vám poslali vašeho bratra Matyáše, aby Vás sesadil z trůnu.

R: Ále, stejně to byl řouma a nepovedlo se mu to. Oslabil mě, ale měl jsem podporu svého lidu díky Rudolfovo majestátu, který zaručoval Čechům svobodu náboženství.

E: Ne na dlouho. Město začalo chátrat a lid si povolal Vašeho bratra na trůn.

R: ..Už to tak bude.. alespoň mám své umění, to neumírá a nezradí vás.

E: To však bylo rozkradeno Švédy po Vaší smrti, během 30. leté války.

R: Aha... pravda, umřel jsem 1611, sklenka v ruce, srdce a ledviny slabé, chuť alkoholu stále na jazyku.

E: Alespoň se o Vás natočili film!

R: Ten s tím golemem? Vždyť ta povídka je z 19. století! To je celé historicky vedle jak ta jedle!

E: Když jste tak chytřej, tak si to tady řiďte sám!

Zamyšlení nad děním ve světě

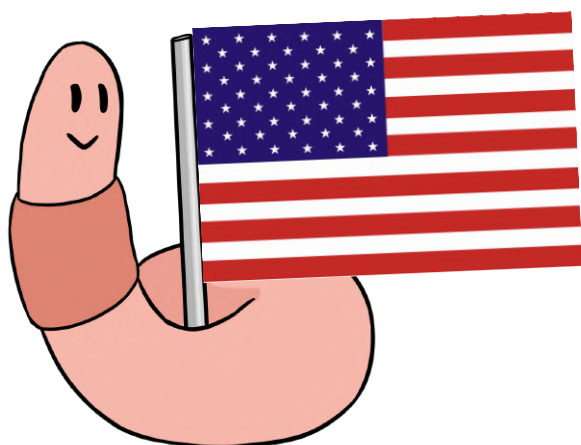
Nejhlasitější není nejsprávnější

V posledních letech se začíná projevovat problematika přístupu veřejnosti k relevantním informacím. Přestože cenzura, jako například za komunistického režimu, u nás už není, neznamená to, že by naprosto vymizela. Když si poslechnete běžnou dnešní debatu jak politickou, tak mezi vrstevníky či rodinou, možná poznáte, že diskuze není založena na faktech a argumentech, ale na tom, kdo se vyjádří hlasitěji. To však vede k mojí otázce, zda je ten nejhlasitější hlas opravdu ten nejsprávnější.

V diskuzích by nás mělo zajímat především: „Kdo to říká?“ a „Jak je tato informace relevantní?“. Dnes a denně vidíme irelevantní zprávy např. od leadera světové mocnosti, který používá nenávist a dle mého názoru zneužívá strachu lidí k masové manipulaci. Nestalo by se tomu však, kdybychom to jako společnost nezačali považovat za normální.

Je důležité si uvědomit, že takové chování mnohdy nezačíná až v politice. Myslím si, že počátek může být už u mladých lidí na základních a středních školách, kteří svým křikem zaženou tišší článek do kouta a získají si vše, co chtějí. Oni jsou však ti, kteří to díky dezinformacím, nenávisti a zvýšení hlasu dost často dotáhnou až do úřadu prezidenta. Budme proto generací, která přestane poslouchat nesmyslné pokřikování a začne se soustředit na fakta a jejich relevanci.

Donatelo

Jak se pálí čarodějnice ve zbytku Evropy

Každý rok 30. dubna se nad českými městy a vesnicemi rozhoří ohně a lidé se scházejí, aby slavili Pálení čarodějnic, dříve u nás známo jako Filipojakubská noc. Tato stará tradice má kořeny v dávných časech, kdy lidé věřili, že právě v tuto noc mají zlé síly největší moc. Oheň měl lid chránit před čarodějnicemi a zimou. Podobné oslavy probíhají i v jiných částech Evropy. Svátek, který pravděpodobně pochází z Německa, se během let roznesl převážně do severní a centrální Evropy.

Jistě všichni víme, jak se slaví tento svátek u nás. Lidé se sejdou na pastvině či vrcholku kolem ohně, do kterého děti hází své vyrobené papírové čarodějnice, mezitím co si na druhé straně jiní opékají špekáčky. Německo si tento svátek pojalo trošku jinak. U našich sousedů se pořádají největší čarodějnické festivaly a nazývají tento svátek Walpurgisnacht, podobně jako zbytek germánských zemí. Převážně se tyto festivaly odehrávají na pohoří Harz. Dříve se totiž věřilo, že je to místo, kde se čarodějnice shromažďovaly. Specificky na hoře Brocken, kde se konají divadelní představení inspirovaná čarodějnickými sabaty. Během této noci se lidé převlékají za čarodějnice a chodí v průvodech ulicemi.

Zato Švédsko se odtrhlo od všech ostatních a berou tento svátek jinak než po náboženské stránce. Mezitím co ostatní země pálí čarodějnice, Švédi pořádají BBQ, průvody plné pití a oslavují příchod jara. Ve městech se tento svátek slaví jako Studentský festival, kde se zapalují velké hranice, přes které odvážlivci přeskakují. Vše je doplněné tradičními písněmi.

Finsko si vzalo od každého něco a vytvořili si své tradice pro poslední dubnový večer – vappuatto. Stylem tento svátek připomíná karneval a odehrává se převážně v ulicích. Převážně organizují tyto oslavy studenti a obsahují též spoustu alkoholu. Jelikož je tento svátek tradiční oslavou studentů, probíhá rituál zvaný korunovace některé ze slavných soch bílou studentkou čepicí. Třeba v Helsinkách se školy a fakulty střídají v tom, kdo umístí čepici na hlavu sochy Havis Amanda.

VELIKONOCE

Velikonoce jsou křesťanský svátek, který oslavuje zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Slaví se první neděli po prvním jarním úplňku, takže jejich datum se každý rok mění.

Informace o dnech ve velikonočním týdnu:

Květná neděle: Připomíná vjezd Ježíše do Jeruzaléma.

Škaredá středa: Říká se, že kdo bude smutný nebo našťvaný na tento den, bude takový i po celý rok.

Zelený čtvrtek: V tento den měl Ježíš poslední večeři.

Velký pátek: V tento den bylo ukřižování.

Bílá sobota: Den klidu, kdy Ježíš ležel v hrobě.

Velikonoční neděle: Den zmrtvýchvstání Krista

Velikonoční pondělí: Podle české tradice hodování.

Velikonoční symboly a tradice:

Kříž – symbol ukřižování a vzkříšení.

Beránek – symbol oběti a nevinnosti.

Vejce – symbol nového života.

Pomlázka – česká tradice, kdy chlapci šlehají děvčata proutky pro zdraví.

Kraslice – malovaná velikonoční vejce.

LETOS OPĚT

OBHAJUJEME

TITUL

EKOŠKOLY!

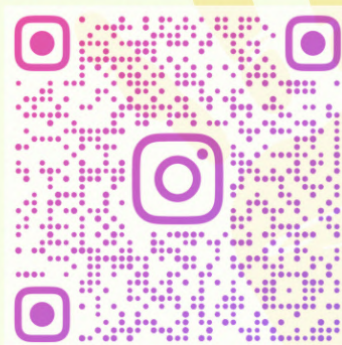
**UŽ 7.DUBNA.2025 SE KONÁ AUDIT,
KTERÉHO SE ZÚČASTNÍ ČLENOVÉ EKOTÝMU**

POMOZ NÁM I TY

PODPOŘ NÁŠ INSTAGRAM:

@EKOTYM_BGBZS

- SLEDUJ NOVINKY A AKTUALITY
- PODĚL SE S NÁMI O SVÉ NÁPADY
- STAŇ SE JEDNÍM Z NÁS
- V EKOTÝMU JE MÍSTO PRO KAŽDÉHO

DĚKUJEME, VÁŠ EKOTÝM <3